

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT

Afdeling Pilelunden – Blvstrødklyngen, marts 2020

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT

Afdeling Pilelunden – Blovstrødklyngen, marts 2020

Allerød Kommune har vedtaget et ny pædagogiske tilsyns- og udviklingskoncept i efteråret 2019. Dette er første generation af tilsynsrapport efter det nye koncept.

Konceptet er bygget op omkring et fokus på tilsyn og en vurdering af den pædagogiske kvalitet, men også med et fokus på forbedring og understøttelse til en udviklingsretning, til gavn for børnenes trivsel, læring udvikling og dannelse. Det fælles Børne- og Læringssyn i Allerød Kommune sætter rammen for den pædagogiske kvalitet i kommunens dagtilbud og sætter også rammen for denne rapport.

Formålet med denne rapport er dels, at dokumentere den pædagogiske kvalitet i Afdeling Pilelunden og dels at beskrive de udviklingsområder, afdelingen anbefales at have fokus på i det pædagogiske udviklingsarbejde.

Denne rapport er lavet på baggrund af observationer i afdelingen samt læringsamtaler mellem ledere, pædagogisk personale og pædagogisk konsulent, der er gennemført i november 2020.

Ved læringsamtalerne fremlægges data på, hvordan der er arbejdet med børneperspektivet, hvordan der er arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan og udvalgte data fra kvalitets- og udviklingsmaterialet KIDS.

Disse data er blevet analyseret ved læringsamtalerne i en dialog mellem pædagogisk personale og pædagogiske ledere fra Afdeling Pilelunden, klyngelederen og den pædagogiske konsulent. I dialogerne blev der samskabt læringspointer, der anbefales indarbejdet i en konkret udviklingsplan for afdelingen. Udviklingsplanen fremlægges for forældrebestyrelsen, som drøfter, hvordan de kan understøtte udviklingsplanen

Rapportens opbygning

Rapporten samler op på fire overordnede temaer samt på kvalitets- og udviklingsmaterialet KIDS.

De fire temaer er:

- struktur,
- processer,
- børneperspektivet og
- læreplanselementerne

Disse temaer er centrale elementer i udviklingen i kvaliteten af de pædagogisk læringsmiljøer¹, og indholdet i de fire temaer beskrives som indledning til hvert afsnit. Derefter præsenteres den samlede score fra kvalitets- og udviklingsmaterialet KIDS, samt de udvalgte temaer fra KIDS materialet, der blev fremhævet ved læringsamtalen. Rapporten afsluttes med de konkrete anbefalinger for det fremtidige udviklingsarbejde og en konklusion.

---

¹ Inspireret af **Læringsmiljømodellen en analysemodel** Jensen, Anders Skriver; Næsby, Torben; Hvolby, Anette; Wiwe, Elsebeth
Publication date: 2019 Document Version Artiklen som den fremstår med udgiverens layout.

Struktur

Temaet struktur handler om rammerne om det, der sker. Det handler f.eks. om børnegruppens størrelse og sammensætning, normeringen, indretningen og materialer der er tilgængelige for børnegruppen. Det handler også om personalegruppens uddannelse og sammensætning, organisering af tid og ressourcer og fx hvordan personalet cirkulerer for at kunne være tæt på børnene. Man ser på institutionens samlede læringsmiljø OG man zoomer ind på udemiljø samt stue og værkstedsniveau.

Ledelsen har fokus på at få det fælles børne- og læringssyn til at leve og blive kulturen i huset. Det prioriteres at hvert team har teammøde hvert anden uge, med fast dagsorden og tydelige forventninger til, hvordan hver medarbejder kan og skal bidrage til de faglige refleksioner, da de understøtter de professionelle læringsfællesskaber i institutionen.

Til at understøtte de faglige refleksioner har institutionen valgt at bruge Peter Rod og Frederik Blichfeldts visuelle modeller fra materialet Læreplanstræet². Det pædagogiske personale giver udtryk for, at metoderne i materialet understøtter deres fælles faglige drøftelser af kvaliteten og udviklingen af de pædagogiske læringsmiljøer. De giver også udtryk for, at modellerne er med til at hjælpe dem med at tale læring med forældrene og inddrage dem i børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Ved læringssamtalen blev der samskabt læringspointer til den kommende udviklingsplan for afdeling Pilelunden. Disse læringspointer og den kommende udviklingsplan kræver opmærksomhed og vedholdenhed for at blive gennemført i praksis. Det anbefales, at de faglige fyrtårne³ inddrages i udarbejdelsen og gennemførelsen af udviklingsplanen, så udviklingen holdes helt tæt på praksis.

Anbefalinger vedrørende struktur:

- I forandringsprocessen frem mod en meningsfuld evaluerings- og læringskultur anbefales det derfor, at der holdes fast i den valgte struktur og form.
- Hvert team har ved læringssamtalen nedsat læringspointer for deres team. Disse læringspointer kræver opmærksomhed og vedholdenhed for at blive gennemført i praksis. Det anbefales, at de faglige fyrtårne, inddrages i gennemførelsen af udviklingsplanerne, så udviklingen holdes helt tæt på praksis.

² Peter Rod; Frederik Blichfeldt – <https://www.blichfeldtrod.dk/materialer>

³ Faglige fyrtårne er pædagoger, der har været i gennem et 3 dages kursus forløb, der klæder dem på til at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan

Processer

Temaet processer handler om interaktioner og samspil imellem børn og/eller mellem voksen og barn. Den voksne stræber efter at være fysisk og psykisk nærværende og efter at facilitere barnets behov, forudsætninger og interesser. Man ser på den voksnes rolle i samspillet og undersøger, hvordan han/hun medvirker til at udvide og/eller begrænse det enkelte barns deltagelse samt trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Ved observationerne og læringssamtalerne blev det tydeligt, at det pædagogiske personale og de enkelte teams er forskellige steder i forhold til implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan og kalder på, at ledelsen har øje for at motivere det pædagogiske personale, der hvor de er.

Eksempelvis oplever nyuddannede pædagoger, at den udmeldte struktur og ramme for implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan er en støtte og giver et brugbart stillads, de kan udvikle deres faglighed ud fra. Hvorimod medarbejderne, som har været i faget i mange år oplever, at der stilles spørgsmålstegn omkring deres faglighed, når det ikke længere er nok, at de har en høj faglighed, men at den skal deles i og udvikles i teamet.

Anbefalinger vedrørende processer:

- Det anbefales, at ledelsen faciliterer processer, der har fokus på den enkeltes bevidsthed om egen rolle og betydning i kvalificeringen af de pædagogiske læringsmiljøer. Det pædagogiske personale skal have mulighed for refleksion i teamet omkring egen men også fælles intentioner med de pædagogiske læringsmiljøer.
- Det anbefales, at der arbejdes med en deprivatisering af den pædagogiske praksis og en højere grad af faglige refleksion i teamene.
- Ved læringssamtalerne opstod begrebet baglæns didaktik. Det anbefales, at ledelsen understøtter det pædagogiske personale i at lære og bruge materialet og værkstøjerne i den rækkefølge, der giver mening for dem, da det i høj grad kan være med til at motivere hver enkelt til at se sig som en betydningsfuld bidrager og deltager i det professionelle fællesskab. Det giver også mulighed for at spontant opståede aktiviteter kan indgå i dataindsamlingsmaterialet på lige fod med planlagte aktiviteter.

Børneperspektivet

Temaet børneperspektivet handler om, hvad børnenes egne ønsker er i det der sker, altså børns perspektiver og indflydelse på læringsmiljøet. Man ser på hvordan børns egne ønsker, holdninger og oplevelser kommer til udtryk og i hvilket omfang. Personalet trækker på børnenes egne ytringer, personalets forsøg på at sætte sig i børnenes sted, samt almen teorier om børns trivsel, udvikling og behov.

Der er generelt en god organisering og fordeling af aktiviteter og børn i mindre grupper i Pilelunden. Der er en bevidst brug af de forskellige rum både ude og inde.

Der er masser af faglighed hos det pædagogiske personale, men den er i et vist omfang upåagtet og optræder ikke altid som fælles viden i teamet.

Det pædagogiske personale har en fornemmelse af, hvad der optager børnene og hvad nærmeste udviklingszone kalder på af faglige og pædagogiske aktiviteter.

Til lærings samtalen kom det pædagogiske personale og ledelse frem til følgende læringspointer og fokusområder:

- Gode læringsmiljøer understøttes af de fysiske rammer, men det er nødvendigt, at den voksne gennem en legende og nysgerrig tilgang introducerer børnene til legemiljøerne og vedbliver med at være tæt på, for at kunne forstå hvad børnene er optaget af.
- At arbejde med børneperspektivet kræver et fokus på, hvordan de voksne har organiseret og struktureret hverdagen. Og at de er bekendte med, hvad hinanden gør.
- Inddragelse og tydelig kommunikation med børnene omkring rammen for dagen skaber bedre kommunikation mellem de voksne og trygge rammer for børnene, ikke mindst børn i udsatte positioner.
- Ved at have øje for børneperspektivet kan man se, hvordan børnene bruger det de har lært i en situation til at mestre en anden.
- Faglige refleksioner omkring arbejdet med et læringsmiljø styrker det pædagogiske personale i deres samtaler med forældrene om samarbejdet omkring børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse.
- Når det pædagogiske personale har øje for børneperspektivet kan man følge børnenes erfaringer og læring fra et læringsmiljø til et andet, og samle viden om børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Anbefalinger vedrørende Børneperspektivet:

- Det anbefales, at det pædagogiske personale italesætter deres fornemmelse over for børnene og inddrager børnenes perspektiv, så børnene i højere grad oplever sig inddraget i valg af aktiviteter og oplever, at de kan påvirke deres egen hverdag i institutionen.
- Det anbefales, at ledelsen understøtter, at det pædagogiske personale bliver bevidste om, hvordan de i højere grad får fokus på børnenes leg, i understøttelse af legen og de forskellige legeformer og de voksnes egen deltagelse i legen.

Læreplanselementerne

Temaet læreplanselementerne handler om intentionerne med det, der sker. Sammenhængen mellem de pædagogiske intentioner og den faktiske pædagogiske praksis. Sammenhængen mellem didaktiske kategorier som formål, mål og indhold. Man ser på planlægningspraksis og på hvordan indhold, aktiviteter og organisering bliver begrundet. Desuden om planlægning er et fælles anliggende, baseret på fælles faglige forståelser, fælles værktøjer osv. Man ser på, hvordan der evalueres og hvordan der samskabes ny viden til gavn for udviklings af de pædagogiske læringsmiljøer.

Alle teams har i første fase, i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, taget udgangspunkt i hverdagsrutinerne. Systematikken med brug af værktøjet læreplanstræet og refleksionsarket har understøttet udviklingen med at få rettet fokus væk fra det enkelte barn, til et fokus på de pædagogiske læringsmiljøer og fællesskaberne, som skal have en effekt for alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Der er en forståelse af fælles værktøjer, der skal understøtte den fælles faglige udvikling af læringsmiljøerne.

Til læringssamtalen viste det pædagogiske personale og ledelsen, at man overordnet set er ved at have godt fat i og forståelse for den styrkede pædagogiske læreplan og dens indhold. På læringssamtalen fik de samskabt følgende læringspointer i forhold til det fremtidige arbejde med læreplans elementerne:

- Begrebet Baglæns didaktik giver mulighed for, at spontant opståede aktiviteter får samme værdi som de strukturerede og planlagte aktiviteter, når det kommer til evaluering og læring af effekten for børnene.
- Baglæns didaktik gør det nemmere at komme i gang med at arbejde systematisk med kvalificeringen af de pædagogiske læringsmiljøer, da det i højere grad giver mening for medarbejderne, og herigennem er med til at motivere medarbejderne til en systematisk evaluering- og læringskultur.
- Arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan og pædagogiske læringsmiljøer kalder på tættere samarbejde på tværs af det pædagogiske personale.
- Det forventes, at et særligt fokus på fundamentet i den styrkede pædagogiske læreplan, vil understøtte alle medarbejders kvalifikationer og herigennem sikre en øget kvalitet i de pædagogiske læringsmiljøer.

I næste fase, i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, skal Afdeling Pilelunden i gang med at konkretisere de overordnede mål for hvert af de seks læreplanstemaer.

Anbefalinger vedrørende læreplanselementerne:

- Det anbefales, at ledelsen i organiseringen og understøttelsen af arbejdet med at få konkretiseret de overordnede mål for de seks læreplanstemaer, inddrager de i læringssamtalen identificerede læringspointer, så Afdeling Pilelunden fortsætter den gode udvikling med implementeringen af en systematisk og meningsfuld evaluering- og læringskultur.

Kvalitet- og udviklingsmaterialet KIDS

Kvalitet- og udviklingsmaterialet KIDS er et redskab til at vurdere den pædagogiske kvalitet i daginstitutioner med henblik på efterfølgende at kunne udvikle og forbedre de omgivelser, der udgør børnenes betingelser for læring og udvikling. Formålet med KIDS er at give pædagogisk personale og ledere et praktisk redskab, hvor de i samarbejde kan udvikle kvaliteten i den pædagogiske dagligdag.

KIDS materialet vurderer kvaliteten af den konkrete dagligdag i institutionerne og fokuserer på forhold, som det pædagogiske personale har mulighed for at arbejde med og skabe udvikling for. Det foregår ved at udvalgte informanter observerer i 2 timer indenfor og 1½ time udenfor og udfylder et scoringsark. I Allerød Kommune er det besluttet, at der for hver afdeling skal være observationer foretaget af en medarbejder, en pædagogisk leder og den tilsynsførende pædagogiske konsulent, når der gennemføres en vurdering af kvaliteten efter KIDS. Derfor har hver afdeling minimum 3 scoringsark, der tilsammen udgør den endelige KIDS rapport. I de huse hvor der både er vuggestue afdeling og børnehave afdeling er der tre perspektiver på både vuggestue og børnehave og således 6 observationer og scoringsark i den endelige KIDS rapport.

Observationerne i KIDS er opdelt i 9 forskellige temaer, og resultatet kommer således ud som en samlet score på de 9 temaer, se nedenstående:

Tabel 1. Oversigt over score på de 9 temaer i KIDS.

	Generel indsats	Fokuseret indsats	Særlig Indsats	
Overordnet scoring	386-525	246-385	360,68	105-245
Fysiske omgivelser	79-105	50-78	64,74	21-49
Relationer	63-85	40-62	51,59	17-39
Leg og aktiviteter	60-80	38-59	51,59	16-37
Socio-emotionel udvikling	38-50	24-37	34,81	10-23
Deltagelse og indflydelse	30-40	19-29	25,15	8-18
Kritisk tænkning	37-50	24-36	30,74	10-23
Selvudvikling	19-25	12-18	17,07	5-11
Sprog og kommunikation	33-45	22-33	30,04	9-21
Opmærksomhed	34-45	22-33	29,93	9-21

I skemaet er Afdeling Pilelundens score indskrevet med blå.

Til læringssamtalen blev temaerne *Deltagelse og indflydelse*, *Leg og Aktiviteter* samt *Kritisk tænkning* trukket frem fra KIDS materialet.

På baggrund af den fælles analyse af temaerne skabte det pædagogiske personale og ledelse følgende læringspointer for det kommende udviklingsarbejde:

- En vej til at arbejde med at forstå børneperspektivet er at lære at følge børnenes spor. Her er det nødvendigt at tage en drøftelse i teamet om, hvad der ligger i begrebet børneperspektivet.
- Andet step er nødvendigt for at opnå kvalitet i de pædagogiske læringsmiljøer:
  - at se og opdage, at det pædagogiske personales handlinger gør en forskel for børnene.
  - at få gang i faglige refleksions samtaler over de handlinger, der gjorde en forskel
- Der ligger en masse viden i de mange aktiviteter og ture ud af huset, som først bliver tilgængelige for teamet ved analyse og refleksioner.

- Når der arbejdes med at få de faglige drøftelser ud i teamet, bliver de enkelte pædagogers viden til fælles viden.
- Når det pædagogiske personales mundtlige faglighed skal fastholdes er det nødvendigt med en systematisk evaluerings- og lærings kultur, hvor individuel viden deles, foldes ud og fastholdes i teamet.
- For at sikre kvalitet i børns leg og aktiviteter skal de voksne være tæt på. Det kalder på en fælles forståelse i teamet for hvornår og hvordan man som voksen understøtter og sikre børns leg.

Anbefalinger vedrørende resultatet af KIDS:

- Det anbefales, at der holdes fast i disse læringspointer, og at de omsættes til konkrete prøvehandlinger der løbende evalueres og samskabes ny læring af.

I Allerød Kommune har vi valgt at opdele resultatet af KIDS i tre overordnede kategorier, som hver i sær angiver den handling, som forventes iværksat som følge af resultat:

Generel indsats – betyder, at afdelingen ligger i den øverste tredjedel af mulig scoring. Her forventes det, at afdelingen selv lægger en udviklingsplan for, hvordan den gode udvikling vedligeholdes og udvikles videre på frem mod næste tilsyn.

Fokuseret indsats – betyder, at afdelingen ligger i den midterste tredjedel af mulig scoring. Her forventes det, at afdelingen ud fra de valgte fokusområder fremlægger en udviklingsplan for, hvordan afdelingen vil arbejde med fokus punkterne frem mod næste tilsyn. Det forventes, at klyngelederen løbende fører tilsyn med og løbende samler dokumentation af progressionen i udviklingsprocessen.

Særlig indsats – betyder, at afdelingen ligger i den nederste tredjedel af mulig scoring. Her forventes det, at afdelingen i samarbejde med forvaltningen udarbejder en udviklingsplan for, hvordan de vil arbejde med de udvalgte læringspointer/temaer frem mod næste tilsyn. Forvaltningen fører sammen med klyngelederen løbende tilsyn med og samler løbende dokumentation af progressionen i udviklingsprocessen.

Udarbejdelse af udviklingsplan:

Uanset hvilken kategori, afdelingen lander i på baggrund af KIDS, skal afdelingen udarbejde en udviklingsplan. I udviklingsplanen indarbejdes de læringspointer og temaer, som afdelingen på baggrund af læringssamtalen vælger at arbejde videre med. I udviklingsplanen, skal afdelingen endvidere indarbejde, hvordan man ønsker at arbejde med det pædagogiske tilsyns anbefalinger.

Afdeling Pilelunden scorer i det samlede resultat 360,68 ud af 525 mulige. Det betyder, at afdelingen ligger i den midterste tredjedel af mulig scoring og skal målrette deres udviklingsplan ud fra en **fokuseret indsats**. Her forventes det således, som nævnt ovenfor, at afdelingen ud fra de valgte læringspointer og udvalgte temaer fremlægger en udviklingsplan for, hvordan afdelingen vil arbejde med læringspointerne frem mod næste tilsyn. Det forventes, at klyngelederen fører løbende tilsyn med og løbende samler dokumentation af progressionen i udviklingsprocessen. Udviklingsplanene skal forelægges bestyrelse og forvaltning.

Opsamling på tilsynets anbefalinger:

Anbefalinger vedrørende struktur:

- I forandringsprocessen frem mod en meningsfuld evaluerings- og læringskultur anbefales det derfor, at der holdes fast i den valgte struktur og form for møder og metoder.
- Hvert team har ved lærings samtalen nedsat læringspointer for deres team. Disse læringspointer kræver opmærksomhed og vedholdenhed for at blive gennemført i praksis. Det anbefales, at de faglige fyrtårne, inddrages i gennemførelsen af udviklingsplanerne, så udviklingen holdes helt tæt på praksis.

Anbefalinger vedrørende processer:

- Det anbefales, at ledelsen faciliterer processer, der har fokus på den enkeltes bevidsthed om egen rolle og betydning i kvalificeringen af de pædagogiske læringsmiljøer. Det pædagogiske personale skal have mulighed for refleksion i teamet omkring egen men også fælles intentioner med de pædagogiske læringsmiljøer.
- Det anbefales, at der arbejdes med en deprivatisering af den pædagogiske praksis og en højere grad af faglige refleksion i teamene.
- Ved lærings samtalerne opstod begrebet baglæns didaktik. Det anbefales, at ledelsen understøtter medarbejderne i at gribe og bruge materialet og værkstøjerne i den rækkefølge, der giver mening for dem, da det i høj grad kan være med til at motivere hver enkelt til at se sig som en betydningsfuld bidrager og deltager i det professionelle fællesskab. Det giver også mulighed for, at spontant opståede aktiviteter kan indgå i dataindsamlings materialet på lige fod med planlagte aktiviteter.

Anbefalinger vedrørende Børneperspektivet:

- Det anbefales, at det pædagogiske personale italesætter deres fornemmelse over for børnene og inddrager børnenes perspektiv, så børnene i højere grad oplever sig inddraget i valg af aktiviteter og oplever, at de kan påvirke deres egen hverdag i institutionen.
- Det anbefales, at ledelsen understøtter, at det pædagogiske personale bliver bevidste om, hvordan de i højere grad får fokus på børnenes leg, i understøttelse af legen og de forskellige legeformer og de voksnes egen deltagelse i legen.

Anbefalinger vedrørende den styrkede læreplan:

- Det anbefales, at ledelsen i organiseringen og understøttelsen af arbejdet med at få konkretiseret de overordnede mål for de seks læreplanstemaer, inddrager de i lærings samtalen identificerede læringspointer, så afdeling Pilelunden fortsætter den gode udvikling med implementeringen af en systematisk og meningsfuld evaluerings- og læringskultur.

Anbefalinger vedrørende resultatet af KIDS:

- Det anbefales, at der holdes fast i læringspointer omkring KIDS materialet, og at de omsættes til konkrete prøvehandlinger der løbende evalueres og samskabes ny læring af.

Konklusion:

Afdeling Pilelunden er godt i gang med at implementere det fælles børne- og læringssyn og den styrkede pædagogiske læreplan. Der er fokus på at få udarbejdet en systematisk og meningsfuld evaluering og læringskultur, samtidigt med at der er fokus på temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan og børneperspektivet. I KIDS materialet scorer afdeling Pilelunden i kategorien for fokuseret indsats og skal nu udarbejde en udviklingsplan for børnehuset ift. de identificerede læringspointer og udvalgte fokuspunkter for børnehusets fortsatte udvikling.

Det pædagogiske tilsyn er gennemført januar 2020.